

Schein Gábor

VÉSET

Ha tehetném, naphosszat
egy póznán ülnék. Forgatnám
a Holdat, mint egy káldeus
ezüstitányért, hogy ne legyek
se fia, se apja senkinek.

A lakatlan arcon, mely befelé
néz, elhal a sírás, a nevetés,
míg a hajók vakon vándorolnak,
mert nincs se fájdalom, se
felejtés, a testek egymáshoz

kötözve fekszenek kocsmák,
ólak agyagján. De a másik arc
lassan megtelik vonással.
Minden irányból süt rá a Nap,
jobbról csupa megbocsátás,

balról csupa harag, és egyszerre
négy szája beszél: „Én vagyok,
aki a vitorlákat vezetem,
én vagyok a későn jövő tanács,
én voltam, aki nyomodból

kilépett, én leszek, akit előbb ér
a halál.” És jönnek a partra
ifjak, öregek. Mögöttük a város
egy marék íratlan fehér kő,
még bárki lehet apám vagy fiam –

a Hold helyén száz fejem fölött
telivésve forog egy ezüstitányér.

HOMOKVENDÉG

Homokkal táplál az én uram,
szívemben szárnyas békanyáját
legeltet: ha árkaiból a nedv
elszivárog, kiveti belőlem

az élet, és nem térnek vissza
kezéhez a holtak. Tányérom
egy szőlőlevél. Hajnalban
az áldás betűit szitálja,

s mielőtt bevallanám, hogy
a szívem feledékeny, feloldoz
az ámen alól: az én uram
tovaszökken, mint három béka.

Pór Péter

EGY FILOZÓFUS-KÖLTŐ ÜZENETE: NIETZSCHE ÉS ÖRÖKÖSEI, HOFMANNSTHAL, RILKE, APOLLINAIRE*

Ádám Péter fordítása

A megvilágosodás egyik ritka pillanatában, amely csak azoknak adatik meg, akik hisznek tulajdon zsenialitásuk mindent elsöprő erejében, Nietzsche az alábbi dichotómiával próbálja megragadni, mi is az újdonság korának alkotóművészetében: „Minden gondolat, költői lelemény, festmény, zenemű, sőt minden épület vagy más képzőművészeti műalkotás vagy a monologikus művészet kategóriájába tartozik, vagy a tanúk előtti művészetébe. Az utóbbi még azt az istenhitet feltételező, látszólag monologikus művészetet is teljes egészében magába foglalja, ami nem egyéb, mint az imádság költészete: mert a hívó lélek még nem ismeri a magányt – ezzel csak mi, hitevesztettek szembesültünk először. Énszerintem a művész mindent átfogó optikájában az a legalapvetőbb megkülönböztetés, hogy vagy a tanú szemszögéből néz-e születő művére (illetve önmagára), vagy – épp ellenkezőleg – teljesen »megfelekedett a világról«: valójában ez a legfontosabb minden monologikus művészetben – e művészet ugyanis a feledésen alapszik, ez a művészet tulajdonképp a feledés zenéje.”¹

* E tanulmányt a Fónagy Iván tiszteletére rendezett ülészakra írtam. Franciául megjelent a *Neohelicon* XXV/1. számában.